

GLAS TIŠINE

posvećeno onima kojih je malo

izabrani izvadci iz

„KNJIGE ZLATNIH PRAVILA“

namijenjeno svakodnevnoj upotrebi učenika

PREDGOVOR

Slijedeći tekst potječe iz „*Knjige Zlatnih pravila*“, jednog od djela predanih učenicima okultizma na istoku. Poznavanje tih djela obvezno je u toj školi, čije su učenje prihvatili mnogi teozofi. Obzirom da mnoga od ovih pravila znam napamet, prevođenje mi je bilo relativno lagano.

Dobro je poznato da se u Indiji metode duhovnog razvoja razlikuju od gurua do gurua, ne samo zato što oni pripadaju jednoj od različitih filozofskih škola, kojih je šest u hinduizmu, već i stoga što svaki guru ima svoj vlastiti sistem koji, uglavnom, drži u tajnosti. S druge strane Himalaja metode se u ezoterijskim školama ne razlikuju, osim ako guru nije običan Lama koji zna tek nešto više od onoga kojega podučava.

Djelo koje sam prevela dio je istoga niza iz kojeg su uzeti „stihovi“ iz knjige Dzyan, a na kojima se temelji Tajna Doktrina. „*Knjigu Zlatnih pravila*“, kao i veliko mistično djelo Paramârtha, predale su po legendi o Nâgârjuna velikom Arhatu Nâga ili „Zmije“ (naziv za drevne inicirane). Njene se ideje i izreke ipak, usprkos svojoj plemenitosti i izvornosti, često u najraznolikijim oblicima mogu naći u djelima nastalim na sanskrtu, na primjer u Jnâneshvari, veličanstvenom mističnom djelu u kojem Krishna jasno opisuje Arjuni stanje potpuno prosvjetljenog jogina. Slično je i sa pojedinim Upanišadama, što je prirodno, jer su gotovo svi najveći Arhati, prvi učenici Gautame Buddhe bili Hindusi i Arijci, a ne Mongoli, naročito oni koji su emigrirali na Tibet. Sam Âryâsanga ostavio je brojna djela za sobom.

Izvorna pravila urezana su na tankim zaobljenim pravokutnim pločama, a kopije su uglavnom na diskovima. Takvi se diskovi ili ploče čuvaju uglavnom na oltarima hramova pridruženih središtima u kojima su bile utemeljene tzv. „kontemplativne“ škole ili Mahâyâna (Yogâchâra).

Ispisane su na različite načine: ponekad na tibetanskom, ali poglavito ideogramima.

Svećenički jezik (Senzar), osim što se može pisati svojom abecedom, može se pisati tajnim pismom, te na još nekoliko načina. To je sličnije ideogramima nego slogovima. Druga metoda (lug, na tibetanskom) upotrebljava brojeve i boje, od kojih svaki odgovara jednom slovu tibetanske abecede (30 jednostavnih i 74 složena slova), čineći tako potpunu kriptografsku abecedu. Pri korištenju ideograma tekst se čita na točno određeni način. Slično je i sa simbolima i znakovima koji se koriste u astrologiji, a to je 12 životinja zodijaka i 7 osnovnih boja, od kojih svaka ima tri nijanse: svjetlu, temeljnu i tamnu. Oni predstavljaju 33 slova jednostavne abecede, za riječi i rečenice. Ta metoda 12 životinja ponovljenih pet puta kojima se pridružuje 5 elemenata i 7 boja, čini abecedu sastavljenu od 60 svetih slova i 12 znakova. Znak na početku teksta određuje da li treba čitati po indijskom obrascu, gdje je svaka riječ samo prerada sanskrta, ili po kineskom načelu čitanja ideograma. Najlakši je način onaj koji omogućava čitatelju da koristi jezik koji želi, jer su znakovi i simboli, poput arapskih brojeva i slova, zajedničko vlasništvo iniciranih mistika i njihovih sljedbenika. To je odlika i jednog od kineskih načina pisanja: takav tekst može istom lakoćom pročitati svatko tko poznaje slova; npr. Japanac ga može pročitati na svom jeziku, baš kao i Kinez na svom.

„*Knjiga Zlatnih pravila*“ sadrži oko devedeset zasebnih rasprava. Neke od njih su prebudističke, a druge potječu iz kasnijih razdoblja. Prije više godina napamet sam ih naučila trideset i devet. Za prijevod drugih morala bih se poslužiti bilješkama zametnutim unutar gomile papira i podsjetnika koja se nakupljala tijekom dvadeset godina, a nikada nije bila sređivana. Svi ne bi mogli biti prevedeni i dati svijetu, koji je odviše sebičan i vezan za čulne predmete da bi tu uzvišenu etiku mogao prihvatiti na ispravan način. Ukoliko čovjek doista ozbiljno ne traga za samospoznajom, nikada neće poslušati ovakav savjet.

Ipak, ta je etika sadržana u knjigama i knjigama Istoka, posebno u Upanišadama.

„Ubij želju za životom“, kaže Krishna Arjuni. „Ona boravi samo u tijelu, nosiocu utjelovljene duše, ali ne i u duši samoj, koja je vječna, neuništiva, koja ne ubija niti biva ubijena.“ (Kathopanishad)

„Ubij osjete“, kaže se u Sutta Nipati; „jednako gledaj na dobro i zlo, dobitak i gubitak, pobjedu i poraz.“ I dalje kaže Krishna: „Sam potraži utočište u vječnom.“ „Uništi osjećaj odvojenosti.“

„Um (Manas) koji slijedi čula što lutaju bez cilja, čini Dušu (Buddhi) bespomoćnom poput barke koju vjetrovi nose amo-tamo.“ (Bhagavadgītâ II.67)

Zbog toga je učinjen izbor samo iz onih djela koja će najbolje odgovarati nekolicini stvarnih mistika u Teozofskom društvu i koja će zasigurno poslužiti njihovim potrebama. Samo će oni znati cijeniti riječi Krishne-Krista, „Višeg Ja“: „Mudraci ne tuguju ni za živima, ni za mrtvima. Nije bilo vremena u kojem nisam postojao, a niti ćeš ti, niti ovi vladari i ljudi, niti itko od nas, prestati postojati.“ (Bhagavadgītâ II.11,12)

Prevodeći ovu knjigu nastojala sam očuvati poetsku ljepotu jezika i slikovitost koja odlikuje izvornik. Koliko je moj pokušaj uspio, neka čitatelj sam prosudi.

H.P.B., 1889

I dio

GLAS TIŠINE

Ove su upute namijenjene onima koji još ne znaju za opasnosti nižih iddhi(1).

Onaj koji želi čuti i razumjeti glas nâda (2), „nijemog glasa“, mora upoznati prirodu Dhâranâ (3).

Postajući ravnodušan prema svemu što vidi, učenik mora tražiti *kralja* čula, stvaraoca misli, onoga koji budi iluziju.

Razum je veliki uništavatelj stvarnosti. Neka učenik uništi uništavatelja.

Jer:

Kada mu se vlastiti oblik učini nestvarnim, kao što se pri buđenju učine nestvarnim oblici viđeni u snu;

Kada prestane slušati bezbrojne glasove, tada će moći prepoznati JEDAN, unutarjni zvuk koji ubija vanjske;

Samo će tada, ne ranije, napustiti područje asat, područje lažnog i ući u kraljevstvo Sat, područje istinitog.

Prije no što duša bude sposobna vidjeti, mora postići unutarnji sklad, i učiniti da tjelesne oči postanu slijepe pred svakom iluzijom.

Prije no što duša uzmogne čuti, slika (čovjeka) mora postati gluha na grmljavinu kao i na šapat; na riku bijesnih slonova kao i na srebrnasto zujanje zlatne krijesnice.

Prije no što duša shvati i zapamti, mora se sjediniti sa Tihim Govornikom, kao što se forma gline sjedinjuje sa lončarevim umom.

A tada će duša čuti i zapamtiti.

I tada će unutarnjem uhu progovoriti

GLAS TIŠINE

I reći će:

Ako ti se duša smiješi, kupajući se u suncu vlastitog života, ako ti duša pjeva unutar svoje čahure od mesa i materije, ako ti duša plače u svom dvorcu od iluzija, ako se bori nastojeći prekinuti srebrnu nit koja je povezuje s Učiteljem (4), znaj učenice, duša ti je zemaljska.

Kada ti duša u pupoljku (5) obraća uho na metež svijeta, kada odgovara na riku Velike Iluzije (6), kada je prestravljena vrelim suzama bola i kada se zaglušena krikovima jada počinje povlačiti, poput obazrive kornjače, u svoj oklop sobstva, nauči učenice, o njenom tihom Bogu kojem je tvoja duša nedostojno svetište.

Kada ti duša, već ojačana, isklizne iz svog sigurnog utočišta, kad se iščupa iz zaštitničke ovojnice, odviše svoju srebrnu nit i vine se naprijed, kad ugledavši svoj lik na valovima prostora prišapne: „Ovo sam ja“, priznaj učenice, da ti je duša uhvaćena u mrežu iluzija (7).

Ova je zemlja, učenice, Dvorana Patnje, gdje su duž puta teških iskušenja posijane zamke da zavedu tvoj Ego pomoću iluzije nazvane „velika hereza“ (8).

Ova je zemlja, o neuki učenice, samo mračno predvorje koje prethodi dolini istinskog svjetla, svjetla koje nikakav vjetar ne može utrnuti, koje gori bez goriva i stijenja.

Veliki Zakon kaže: „Da bi upoznao POTPUNO JASTVO (9) prvo moraš spoznati vlastito Ja.“ Da bi ga uspio spoznati moraš ga prepustiti onome

što nije Ja, bitak prepustiti nebitku. Tek ćeš se tada moći odmoriti među krilima Velike Ptice. Da, sladak je odmor među krilima onoga što nije rođeno, što ne umire, već je AUM (10) kroz vijeke vjekova (11).

Ako želiš znati, uzjaši Pticu Života (12).

Odreći se vlastitog života, ako želiš živjeti (13).

Tri Dvorane, o umorni hodočasniče, dovode do kraja muka. Tri Dvorane, o pobjedniče Mare, vodit će te kroz tri stanja (14) u četvrto (15), a otuda u sedam svjetova (16), svjetove vječnog počinka.

Ako želiš saznati njihova imena, slušaj i zapamti:

Ime prve Dvorane je Neznanje (Avidya).

To je Dvorana u kojoj si ugledao svjetlo, u kojoj živiš i u kojoj ćeš umrijeti (17).

Ime druge Dvorane je Dvorana Učenja. U njoj će tvoja duša pronaći cvjetove života, ali ispod svakog cvijeta sklupčana je zmija (18).

Ime treće Dvorane je Mudrost. Nad njom se prostiru bezobalne vode Akshara, nepresušan izvor sveznanja (19).

Ako želiš sigurno proći prvom Dvoranom, ne dozvoli da ti um zamijeni vatru žudnje koja tu gori za sunce Života.

Ako želiš bez opasnosti proći drugom Dvoranom, ne zaustavljaj se da udahneš miris njezinog omamljivog cvijeća. Želiš li se osloboditi Karmičkih lanaca, ne traži Gurua u tim predjelima Maye.

Mudraci se ne zadržavaju u gajevima čulnosti.

Mudraci ne obraćaju pažnju na sladunjave glasove iluzija.

Traži onoga (20) koji će ti dati rođenje u Dvorani Mudrosti, u Dvorani koja leži s onu stranu, gdje nema sjena, gdje svjetlo istine blista vječnim sjajem. Ono nestvoreno počiva u tebi, učeniče, kao što počiva u toj Dvorani. Ako ga želiš dosegnuti i stopiti se s njim u jedno, moraš sa sebe svući tamnu odjeću iluzije. Uguši glas tijela i ne dozvoli da se slika čula isprieči između toga svjetla i tvoga vlastitoga, da bi se dvoje moglo stopiti u jedno. Čim spoznaš vlastitu Ajnanu (21), bježi iz Dvorane Učenja. Ova je Dvorana opasna u svojoj podmukloj ljepoti i potrebna je samo za tvoje iskušenje. Pripazi, lanu, da ti se duša zaslijepljena tim nestvarnim zračenjem ne zadrži i ne zarobi u tom zavodljivom svjetlu.

To svjetlo zrači iz Dragulja Velikog Zavodnika Mare (22). Ono začarava čula, zasljepljuje um i neopreznog napušta poput olupine.

Noćni leptir, privučen svjetlucavim plamenom tvoje svjetiljke osuđen je na propast u ljepljivom ulju. Nesmotrena duša koja se ne upusti u borbu sa varljivim demonom iluzija, vratit će se na zemlju kao rob Mare.

Promatraj to mnoštvo duša. Pogledaj kako lebde nad uzburkanim morem čovjekova života i kako iscrpljene krvare polomljenih krila i jedna za drugom padaju na uzburkane valove. Divlji vjetri ih bacaju tamo-amo, progone oluje i nestaju progutane u prvom većem vrtlogu.

Ako kroz Dvoranu Mudrosti želiš doseći Dolinu Blaženstva, učenice, ogradi čvrsto svoja čula od strašne hereze razdvojenosti koja te odvaja od ostalih.

Ne dopusti da se ti „na Nebu rođeni”, sjedinjen s morem Maye, odvojiš od Univerzalnog Roditelja (DUŠE) prije nego se vatrena snaga povuče u najdublju odaju, odaju srca (23) i obitavalište Majke Svijeta (24).

Onda će se ta snaga uzdići iz srca u šesto, srednje područje, na mjesto smješteno između tvojih očiju i tu postati dah JEDNE DUŠE, glas koji sve ispunjava, glas tvog Učitelja.

Tek ćeš tada postati „Nebeski Putnik” (25) koji putuje sa vjetrima ponad valova, čije stopalo ne dotiče površinu vode.

Prije nego što zakoračiš na višu prečku ljestava mističnih zvukova, moraš čuti glas svog unutarnjeg Boga (Višeg Ja) na sedam načina.

Prvi zvuk je poput milozvučnog cvrkuta slavuja koji svojoj družici pjeva pjesmu rastanka.

Drugi dolazi poput zvuka srebrne cimbele Dhyanija koja svojim zvukom budi treptave zvijezde.

Slijedeći je kao milozvučna žalopojka morske vile zarobljene unutar svoje školjke.

Iza ovog zvuka slijedi pjev Vine (26).

Peti odzvanja u tvome uhu poput zvuka bambusove svirale.

A zatim se mijenja u zvuk trube.

Posljednji odjekuje kao gluha grmljavina olujnog oblaka.

Sedmi upija sve ostale zvukove. Oni umiru i više ih nećemo čuti.

Kad učenik ubije svih šest (27) i položi ih pred Učiteljeve noge, učenik se sjedinjuje sa JEDNIM (28), postaje taj JEDAN i u njemu živi.

Prije nego što zakoračiš na taj put, moraš uništiti svoje lunarno tijelo (28), pročistiti mentalno tijelo (30) i pročistiti vlastito srce.

Čiste, jasne i kristalne vode vječnog života ne mogu se miješati sa blatnjavim bujicama olujnog monsuna.

Kap nebeske rose što blista u lotosovu cvijetu, milovana prvom zrakom jutarnjega sunca, padom na zemlju pretvara se u prah; gledaj, biser je sada trunak blata.

Bori se sa svojim nečistim mislima prije nego što one zavladaju tobom. Postupaj s njima onako kako one nastoje postupati s tobom, jer popustiš li im i dozvoliš da se ukorijene i porastu, budi siguran da će te nadvladati i ubiti. Pripazi učeniče, ne dopusti ni njihovoj sjeni da ti se približi, jer rastući po veličini i snazi, to će stvorenje mraka usisati čitavo tvoje biće prije nego što budeš svjestan prisutnosti tamnog i nečistog monstruma.

Prije nego što „mistična Snaga” (31) (Kundalini, „zmijska snaga” ili mistična vatra) uzmogne od tebe učiniti boga, o lanu, moraš steći sposobnost da po vlastitoj volji uništiš svoj lunarni oblik.

Bit materije i bit duha nikada se ne mogu sresti. Jedno od njih mora iščeznuti, za oboje nema mjesta.

Prije nego što um tvoje duše shvati, pupoljak osobnosti mora biti smrvljen, a crv čulnosti nepovratno uništen.

Ne možeš putovati Putem prije nego što sam postaneš Put (32).

Neka ti duša osluhne svaki krik bola, kao što lotos otkriva svoje golo srce upijajući zrake jutarnjeg sunca.

Ne dopusti da ti goruće sunce osuši i jednu suzu bola prije nego je ti sam otareš iz oka onoga koji pati.

Ali pusti neka svaka goruća ljudska suza padne na tvoje srce i ostane tamo neobrisana sve dok ne nestane bol koji je uzrokovala.

Ove suze, o ti, milosrdna srca, potoci su što natapaju polja vječne milosti. Na tom tlu raste ponoćni Buddhin cvijet (33), koga je teže pronaći i vidjeti od cvijeta drveta Vogay. To je sjeme koje oslobađa od ponovnog rođenja. Ono Arhata odvaja od borbe i požude, vodeći ga kroz poljane Bića u mir i blaženstvo koji postoje samo u zemlji tišine i Ne-bića.

Ubij želju, ali ako je ubiješ pripazi da se ponovno ne izdigne iz mrtvih.

Ubij ljubav za životom, ali ako ubiješ *tanhu* (34) neka to ne bude zbog žeđi za vječnim životom, već da prolazno zamijeniš vječnim.

Ne žudi ni za čim. Ne buni se protiv karme, ni protiv nepromjenljivih zakona prirode. Bori se samo s onim što je osobno, kratkotrajno, prolazno i trošno.

Pomogni prirodi i surađuj s njom, a ona će te primiti kao jednog od svojih stvaralaca i pokorit će ti se.

Pred tobom će ona širom otvoriti vrata svojih skrovitih odaja i pred tvojim očima razotkriti skrivena blaga iz dubina svojih čistih djevičanskih grudi. Neoskvrnuta rukom materije ona otkriva svoja blaga samo oku Duha, oku koje se nikada ne zatvara, oku kojem ništa nije skriveno u njenim kraljevstvima.

Tada će ti pokazati značenje i način; prvi prolaz pa drugi, zatim treći i sve do sedmog. A poslije toga cilj iza kojeg leže, kupajući se u suncu Duha, neizrecive ljepote vidljive samo oku duše.

Postoji samo jedna staza do Puta. Samo se na njenom kraju može čuti „Glas Tišine”. Ljestve po kojima se uspinje iskušenik načinjene su od prečaka patnje i bola, a može ih ušutkati samo glas vrline. Jao tebi, učeniče, ako sa sobomносиš makar samo i jednu manu koju si trebao ostaviti iza sebe, jer će inače ljestve popustiti i ti ćeš pasti. Njeni krajevi nalaze se u dubokom blatu tvojih grijeha i pogrešaka, a prije nego li pokušaš prijeći preko široke provalije materije moraš svoje noge oprati u Vodama Odricanja. Pazi da još uvijek nečistu nogu ne položiš na najnižu prečku. Jao onome tko se usudi uprljati je blatnjavim nogama. Nečisti i ljepljivi kal će se osušiti i zalijepiti mu noge za prečku, te mu poput ptice uhvaćene na lijepak lukavog ptičara, onemogućiti daljnji napredak. Njegove mane će se razviti i povući ga dolje. Grijesi će mu progovoriti šakalovim smijehom i ridat će nakon zalaska sunca. Misli će mu postati vojska koja će ga okovati.

Ubij svoje želje, lanu. Učini svoje poroke nemoćnim prije nego što učiniš prvi korak na svečanom putu.

Uguši svoje grijeha i učini da zauvijek zanjeme prije no što digneš nogu da bi se popeo uz ljestve.

Ušutkaj svoje misli i usmjeri svu svoju pažnju na Učitelja, kojeg još uvijek ne vidiš, ali kojeg naslućuješ.

Ako želiš biti siguran od svojih neprijatelja, sjedini sva svoja čula u jedno. Samo će se posredstvom tog jednog osjetila, koje je skriveno u praznom prostoru tvoga mozga, pred zamagljenim očima tvoje duše, razotkriti strmi put koji te vodi do Učitelja.

Dug i težak je put pred tobom, o učenice. Jedna jedina pomisao na prošlost koju si ostavio iza sebe povući će te na dno i morat ćeš se uspinjati ponovno.

Ubij u sebi svako sjećanje na prošla iskustva. Ne gledaj unazad, jer si inače izgubljen.

Ne vjeruj da se požuda može iskorijeniti ako joj se predaš ili zadovoljiš, jer je to sramna obmana Mare. Ako se poroci hrane, tada rastu i jačaju, poput crva što se tovi u srcu cvijeta.

Ruža mora iznova postati pupoljkom na rodnoj stabljici prije nego li joj nametnik progrize srce i ispije životni sok.

Zlatno drvo pruža svoje biserne pupoljke prije nego što mu oluja sprži deblo.

Učenik se mora ponovno vratiti u stanje djetinjstva koje je izgubio, prije nego što prvi zvuk uzmogne dirnuti njegovo uho.

Svjetlo koje dolazi od JEDNOG Učitelja, neprolazno zlatno svjetlo duha, od samog početka šalje svoje blistave zrake na učenika. Njezine zrake prodiru kroz debele i tamne oblake materije.

Sada tu, sada tamo, rasvjetljavaju te zrake, kao što sunčane zrake što prodiru kroz guste krošnje džungle osvjetljavaju zemlju. Ali, o učenice, ako ti tijelo nije pasivno, glava hladna, a duša jaka i čista poput plamtećeg dijamanta, to zračenje neće doći do *odaje* (23) i njegovo svjetlo neće ugrijati srce, a mistični zvukovi s akašičkih visina (35) neće doći do uha usprkos svim početnim nastojanjima.

Ako ne čuješ, ne možeš vidjeti.

Ako ne vidiš, ne možeš čuti. Čuti i vidjeti, to je drugi stupanj.

.....

Kada učenik vidi i čuje, kada miriše i kuša okus zatvorenih očiju i ušiju, usta i nosnica, kada se četiri čula stope i prijeđu u peto čulo unutarnjeg dodira on je onda prošao četvrti stupanj.

A na petom, o ubojico svojih misli, svi oni moraju iznova biti potpuno uništeni nakon ponovnog oživljavanja (36).

Odbij svoj um od svih vanjskih stvari, vanjskih prizora. Odbij unutarnje slike da na svjetlo tvoje duše ne bace tamnu sjenu.

Sada si u DHARANI (37), šestom stupnju.

A kada prijedeš na sedmi, o sretniče, više nećeš vidjeti svetu trojicu (38) jer ćeš ti sam postati to troje. Ti i um povezani kao blizanci, i zvijezda koja je tvoj cilj, plamteći iznad tebe (39). Troje koji žive u slavi i neizrecivom blaženstvu izgubili su sada u svijetu Maye svoja imena. Postali su jedna zvijezda, vatra koja gori ali koja ne prži, vatra koja je Upadhi (40) PLAMENA.

To je, o uspješni jogine, ono što se zove Dhyana (41), pravi prethodnik Samadhi (42).

Sada je tvoje ja izgubljeno u JA, *ti sam* u SEBI SAMOM, stopljeno u ONOM JA iz kojeg si prvobitno proizašao.

Gdje je tvoja individualnost, lanu? Gdje je sam lanu? To je iskra izgubljena u vatri, kap u oceanu, vječna Zraka koja postaje sve i vječno isijavanje.

A sada lanu, ti si onaj koji čini i svjedoči, onaj koji isijava i isijavanje samo, Svjetlo u Zvuku i Zvuk u Svjetlu.

Upoznao si se s pet prepreka, o blagoslovljeni. Ti si njihov pobjednik, gospodar šeste, osloboditelj četiri vida Istine (43). Svjetlo koje na njih pada sija iz tebe, o ti, koji si bio učenik, sada si Učitelj.

O vidovima Istine:

Zar nisi stekao spoznaju o svoj bijedi, Istina prva?

Zar nisi pobijedio Kralja Maru kod Tsia, kapije okupljanja (44), Istina druga?

Zar nisi uništio grijeh na trećim vratima i dosegao Istinu treću?

Zar nisi ušao u Tao, „Put” koji vodi znanju, Istina četvrta (45)?

Odmori se sad pod drvetom Bodhi, koje je savršenstvo sveg znanja, jer znaj, ti si Gospodar SAMADHIA, stanja savršene vizije.

Gledaj! Postao si svjetlo, postao si Zvuk, ti si svoj Gospodar i Bog. Ti si sam predmet svoga traganja, neprekinuti Glas koji odzvanja kroz

vječnost, pošteđen promjene, pošteđen grijeha, sedam zvukova u jednom,

GLAS TIŠINE

Om Tat Sat

- (1) Riječ Iddhi na Pali jeziku sinonim je za sanskrtski naziv Siddhi, a odnosi se na čovjekove psihičke sposobnosti, čovjekove nadnaravne moći. Postoje dvije vrste Siddhi. U jednu grupu pripadaju one nižeg tipa, psihičke i umne energije, a druga zahtjeva najviši trening duhovnih snaga. U Shrîmad Bhâgavat Krishna kaže: „Onaj koji svoj život posvećuje provođenju joge, koji podređuje svoja čula i usmjeruje svoj um na mene (Krishna) je jogin kome su spremne služiti sve moći.”
- (2) „Nijemi glas” ili „Glas tišine”. Doslovno bi trebalo čitati „Glas u Duhovnom zvuku”, dok je *nâda* na sanskrtu istovjetna riječi na Senzaru.
- (3) Dhâranâ, je intenzivna i savršena koncentracija uma na neki unutarnji predmet. Prati ga potpunim isključenjem od svega što pripada vanjskom svijetu ili svijetu čula.
- (4) „Veliki Učitelj” je naziv kojeg koriste lanui ili čele da bi označili „Viši Ja” svakog čovjeka. Istovjetan je izrazu Avalokiteshvara i Adi-Buddha kojeg upotrebljavaju budistički okultisti, kao i ÂTMAN, „Ja” (Više Ja) u brahmanizmu i drevnom gnostičkom Kristosu.
- (5) Izraz Duša je ovdje upotrijebljen da označi ljudski Ego ili Manas. U okultnoj sedmerostrukoj podjeli naziva se „ljudskom dušom” (vidi „Tajnu Doktrinu”) kako bi se razlikovala od duhovnih ili životinjskih duša.
- (6) Mahâ Mâyâ - „velika iluzija” - objektivni svijet.
- (7) Sakkâyaditthi, „obmana” osobnosti.
- (8) Attavâda, heretičko vjerovanje u dušu ili još točnije odvojenost duše ili jastva od jednog univerzalnog, beskonačnog Ja.
- (9) Tattvajnâni je onaj koji poznaje i razlučuje principe u prirodi i čovjeku, a Âtmajnâni je onaj koji poznaje ÂTMAN ili univerzalno Jedno Jastvo.

(10) Kâla Hamsa, Ptica ili Labud (vidi bilješku 12). U Nâda-Bindu Upanishad (Rig Veda), prijevodu Teozofskog društva iz Kumbakonuma, kaže se: „Samoglasnik A smatra se njezinim desnim krilom (ptice Hamse), U lijevim krilom, M repom, dok se za Ardha-mâtrâ (pola metra) kaže da je njena glava“.

(11) Vječnost za istočnjake ima potpuno drugačije značenje nego što ga ima za nas. Ona obično označava 100 godina ili „vijek“ Brahme, tj. trajanje Kalpe ili razdoblje od 4 320 000 000 godina.

(12) U istoj Nada-Bindu piše: „Na jogina koji uzjaši Hamsu (koji kontemplira na AUM) ne djeluju karmički utjecaji ili deseci milijuna grijeha.“

(13) Napusti život fizičke osobnosti ako želiš živjeti u duhu.

(14) Tri su stanja svijesti: Jagrat - java, Swapna - snovi, Sushupti - stanje dubokog sna. Ova tri jogijska stanja dovode do četvrtog, ili

(15) Turya, stanje s onu stranu stanja bez snova, stanje visoke duhovne svijesti.

(16) Neki istočni mistici smještaju sedam planova postojanja, sedam loka ili duhovnih svjetova, u tijelo Kala Hamse, labuda koji je van vremena i prostora, koji se pretvara u labuda u vremenu, kada prelazi iz Brahmana u Brahmū.

(17) Pojavni svijet čula i zemaljske svijesti.

(18) Astralno područje, psihički svijet nadosjetilnih opažanja i varljivih prizora, svijet medijuma. To je „velika zmija“ Eliphasa Levija. Niti jedan ubrani cvijet u tim predjelima nije još nikad donesen na zemlju, a da se oko njegove stabljike nije ovila zmija. To je svijet Velike iluzije.

(19) Područje potpune duhovne svijesti iznad kojeg više ne postoji opasnost za onoga koji ga je dosegao.

(20) Inicirani koji vodi učenika kroz znanje koje sam posjeduje do duhovnog, ili drugog, rođenja, naziva se Otac guru ili Učitelj.

(21) Ajnana je neznanje ili ne-mudrost, suprotno od „znanja“ jnana.

(22) Mara je u egzoterijskim religijama demon, Asura, ali u ezoterijskoj filozofiji je personificiran iskušenjem kroz ljudske poroke, doslovno prevedeno znači „onaj koji ubija“ dušu. Predstavlja ga se kao Kralja (Mara) sa krunom u kojoj blyešti dragulj takva sjaja da zaslyepljuje onoga

koji ga pogleda. Naravno, ovaj sjaj se odnosi na očaranost porocima kojima su opčinjeni neki ljudi.

(23) Unutarnja odaja srca, na sanskrtu Brahmapura „vatrena snaga“ je Kundalini.

(24) „Snaga“ i „Majka Svijeta“ su nazivi za Kundalini, jednu od mističnih „moći jogina“. To je Buddhi uzet kao aktivan a ne pasivan princip (što on obično je kada ga se promatra kao sredstvo ili tijelo vrhovnog duha Atme). To je elektro-duhovna sila, kreativna snaga koja, dok je u pokretu, može jednako uništiti kao i stvoriti.

(25) Keshara ili „nebeski putnik“. U šestoj Adhyayi Dhyanešvare, kralja mističnih djela, objašnjava da tijelo jogina postaje kao sačinjeno od vjetra, kao „oblak iz kojega su izrasli udovi“, nakon čega „on opaža stvari s onu stranu mora i zvijezda, čuje i razumije jezik Devasa te opaža ono što se događa u umu mrava“.

(26) Vina je indijski žičani instrument, sličan lutnji.

(27) Šest principa, znači da je niža osobnost uništena, a unutarnja individualnost stopljena i izgubljena u sedmom ili Duhu.

(28) Učenik je jedno sa Brahmom ili ATMANOM.

(29) Astralni oblik stvoren kamičkim principom, Kama rupa ili tijelo žudnje.

(30) Manasa Rupa. Prvo se odnosi na astralno ili osobni ja, a drugo na individualnost ili reinkarnirajući Ego, čija je svijest na našoj razini ili nižem Manasu paralizirana.

(31) Kundalini je nazvana „zmijolikom“ ili prstenastom snagom, zbog njenog spiralnog djelovanja ili napredovanja tijelom askete koji takvu snagu razvija u samom sebi. Ona je vatreno električna okultna ili fohatska snaga, velika praiskonska sila koja stoji u osnovi cjelokupne organske i anorganske materije.

(32) Ovaj „Put“ se spominje u svim mističnim djelima. U Dhyaneswari Krišna kaže: „Kada se ugleda ovaj put...bilo da se krene prema cvatu istoka ili odajama zapada, bez pokreta, ti što držiš ovaj luk, put je na ovoj cesti. Kamo god da se dođe na ovom Putu, to mjesto postaje njegov vlastiti Ja.“ „Ti si Put“ rečeno je adeptu guruu, a on to isto govori učeniku poslije inicijacije. "JA sam život i Put," rekao je drugi UČITELJ.

(33) Adeptstvo - „cvijet Bodhisattve“.

(34) Tanha je „volja za životom“, strah od smrti i ljubav prema življenju, sila ili energija koja je uzrok ponovnim rađanjima.

(35) Jogini ove mistične zvukove ili melodiju koju askete čuju na početku ciklusa meditacije nazivaju Anâhad-shabd.

(36) Ovo znači da na šestom stupnju razvoja, koji se u okultnom sistemu naziva Dharana, svaki osjet u smislu individualne sposobnosti ove razine mora biti „ubijen“ (ili ukočen), da bi prešao i stopio se sa Sedmim, najduhovnijim osjetom.

(37) vidi napomenu broj 3.

(38) Svaki stupanj razvoja u Raja jogi simbolizira jedan geometrijski lik. Ovdje se radi o svetom Trokutu koji prethodi Dharani. Δ je znak visokih čela, a druga vrsta trokuta znak je visoko Iniciranih. To je simbol „I“ o kojemu je govorio Buddha i koristio se kao simbol za utjelovljenog Tathagatu, oslobođenog trima metodama Prajne. Prošavši uvodne i niže stupnjeve, učenik više ne vidi Δ već ... skraćenje od ... potpunog Sedmorstva. Ovdje se ne daje njegov pravi oblik, jer je skoro sigurno da bi na njega naletjeli neki šarlatani i oskvrnuli ga upotrebljavajući ga u prevarantske svrhe.

(39) Zvijezda što plamti iznad tebe je „zvijezda Inicijacije“. Oznaka kaste Shivasa ili pripadnika sekte Shiva, velikog zaštitnika svih jogina, okrugla je crna točka, danas možda simbol Sunca, ali u drevnim vremenima u okultizmu to je bila zvijezda posvećenja.

(40) Osnova (Upadhi) vječno nedokučivog „PLAMENA“, dok je isposnik još na životu.

(41) Dhyana je predzadnji stupanj na ovoj zemlji, osim ukoliko čovjek ne postane potpuni Mahatma. Prema onome što je već rečeno, na tom je stupnju Raja jogin još uvijek duhovno svjestan sebe i djelovanja svojih viših principa. Još jedan korak i on će se naći na razini višoj od Sedme (ili četvrte prema učenjima nekih škola). Ovi se, prakticirajući Pratyeharu, uvodnu vježbu kojom se uči kontrolirati um i misli, sjedinjuju, ubrajajući Dhasenu, Dhyanu i Samadhi u jedno ime SANNYAMA.

(42) Samadhi je stanje u kojem isposnik gubi svijest o bilo kojoj individualnosti, uključujući i svojoj vlastitoj. On postaje SVE.

(43) „Četiri vida istine“ su u sjevernom budizmu su: Ku „patnja ili jad“, Chi „sakupljanje iskušenja“, Mi „njihovo uništenje“ i Tao "put". „Pet prepreka“

su: znanje o jadu, istina o ljudskoj krhkosti, ograničenja koja tište i potpuna potreba da se odvoji od svih veza sa strastima pa čak i sa željama. „Put spasenja" je na kraju.

(44) Na kapiji „okupljanja" Kralj Mara, Maha Mara, stoji pokušavajući zaslijepiti kandidata sjajem svog „Dragulja".

(45) Ovo je četvrti od pet puteva ponovnog rađanja koji vodi i baca ljude u trajna stanja radosti i tuge. Ti „putevi" samo su podvrste Jednog, puta kojeg slijedi Karma.

II DIO

DVIJE STAZE

A sada, Učitelju sućuti, drugima pokaži put. Pogledaj, svi ovi što kucaju tražeći dopuštenje da uđu, čekaju u neznanju i tami da se širom otvore dveri Slatkog Zakona.

Glas Kandidata:

Zar nam nećeš ti, Učitelju, sam milostivo razotkriti Doktrinu Srca (1)? Zar ćeš odbiti da svoje sluge povedeš Stazom oslobođenja?

Učitelj kaže:

Dvije su Staze, tri velika Savršenstva, šest je Vrlina koje mijenjaju tijelo u Drvo Znanja (2).

Tko će im prići?

Tko će prvi na njih zakoračiti?

Tko će prvi čuti doktrinu dvaju Staza u jednoj, razotkrivenu istinu o Tajnom

Srcu (3)? Zakon koji se kloni učenja, podučava mudrosti, otkriva bolnu priču.

Žalosno je da svi ljudi imaju Alayu, jedno su sa velikom dušom, ali iako je imaju tako se slabo njome koriste!

Pogledaj kako, nalik mjesečevu odrazu na površini mirnih voda, Alaya odražava i veliko i malo, ogledajući se i u najsitnijem atomu, a ipak ne dolazi do svačijeg srca. Žalosno je da se tako malo ljudi okoristi darom, neprocjenjivim darom za učenjem istine, pravog zamjećivanja postojećih stvari, znanja o nepostojećem.

Učenik pita:

Učitelju, što trebam učiniti da dođem do mudrosti?

Mudraču, što trebam učiniti da postignem savršenstvo?

Učitelj odgovara:

Traži Puteve. Ali lanu, prije nego što započneš putovanje, pročisti srce. Prije nego što napraviš prvi korak, nauči razlikovati istinito od lažnog,

uvijek prolazno od vječno trajnog. Iznad svega nauči razlikovati nauku glave od mudrosti duše, doktrinu „Oka“ od doktrine „Srca“.

Uistinu, neznanje je poput začepljene posude bez zraka, a duša je poput ptice u njoj zatočene. Ne cvrkuće, niti može poletjeti. Pjevica ostaje nijema i ukočena, umirući od iscrpljenosti.

Ako nauka glave nema uz sebe mudrost duše da je prosvjetljuje i vodi, tada i samo neznanje vrijedi više.

Sjeme mudrosti ne može niknuti i rasti u prostoru bez zraka. Da bi živio i požnjeo iskustvo, umu je potrebna širina i dubina i putokazi koji će ga dovesti do Dijamantne duše (4). Ne traži ta pitanja u kraljevstvu Maye, već se uzdigni ponad iluzija i traži vječni i nepromjenljivi SAT (5), sumnjajući u lažne utiske mašte.

Jer um je nalik ogledalu, koje odražavajući sliku na sebe navlači prašinu (6). Da bi se zbrisala prašina naših iluzija potreban je nježan dašak mudrosti duše. Teži početniče, da stopiš um i dušu.

Kloni se neznanja i iluzije. Odvрати lice od obmana svijeta. Ne vjeruj osjetilima jer lažu; ali u nutrini svoga tijela, svetištu tvojih osjeta, u neosobnom, traži „vječnog čovjeka“ (7), a kada ga pronađeš, pogledaj unutra: ti si Buddha (8).

Odbaci pohvale, sljedbeniče. Pohvale vode samoobmani. Tvoje tijelo nije tvoje Jastvo; Tvoje Jastvo je u sebi bez tijela i ne dotiču ga se ni pohvale ni pokude.

Samozadovoljstvo, učeniče, nalik je visokom tornju na kojeg se uspela umišljena budala. Tamo sjedi u svojoj oholoj samoći, nevidljiva nikom drugom osim sebi samoj.

Mudri odbacuju lažno učenje, i odnosi ga vjetar dobrog zakona. Kotač tog zakona okreće se za sve, ponizne i ponosne. „Doktrina Oka“ (9) je za mnoštvo, „Doktrina Srca“ za izabrane. Prvi bahato ističu: „Vidi, ja znam“, dok ovi drugi skromno govore: „Tako sam čuo“ (10).

Ime „Doktrina srca“, učeniče, je „Veliko Sito“.

Kotač Dobrog Zakona brzo se pokreće. On melje danju i noću. Bezvrijedne ljuske odvaja od zlatnog žita, otpatke od brašna. Ruka Karme upravlja kotačem. Njegovo okretanje označava kucanje karmičkog srca.

Istinsko znanje je brašno; lažno znanje su ljuške. Ako želiš jesti kruh mudrosti, moraš umijesiti svoje brašno sa čistim vodama Amrite (besmrtnosti), ali ako mijesiš svoje ljuške sa rosom Maye, pripremit ćeš hranu za crne golubice smrti, za ptice rađanja, propadanja i tuge.

Ako ti kažu da želiš li postati Arhan, moraš prestati voljeti sva bića, reci im da lažu.

Ako ti kažu da zbog vlastitog oslobođenja moraš mrziti svoju majku i zanemariti svoga sina, zaniijekati svog oca, nazivajući ga „domaćinom” (11), odustati od svakog milosrđa prema čovjeku i životinji, reci im da lažu. Tako naučavaju Tirthici, nevjernici (Brahmanski isposnici).

Ako ti kažu da se grijeh rađa radom, a blaženstvo potpunim mirovanjem, reci im da griješe. Nestalnost u ljudskom radu, oslobađanje uma iz sužanjstva obustavljanjem grijeha i pogrešaka nije za „devička bića” (Ego koji se inkarnira). Tako uči „Doktrina Srca”.

Dharma „oka” je utjelovljenje izvanjskog i onog što ne postoji.

Dharma „srca” je utjelovljene Bodhija (Buddha), trajnog i vječnog.

Svjetiljka gori blistavim sjajem kada su fitilj i ulje čisti. Da bi bili čisti potrebno je da ih netko očisti. Plamen na sebi ne osjeća čin čišćenja. „Vjetar njiše grane drveta. Deblo ostaje nepokretno.”

Rad i mirovanje mogu zajedno prebivati u tebi; tijelo u pokretu, um smiren, duša bistra kao planinsko jezero.

Želiš li postati jogin „kruga vremena”? Onda, lanu:

Ne vjeruj da ako sjediš u mračnoj šumi, u ponosnoj osami daleko od ljudi, ne vjeruj da ako živiš od bilja i korijenja i gasiš žeđ snijegom s visokog gorja, ne vjeruj, sljedbeniče, da će te sve to dovesti do konačnog oslobođenja.

Ne misli ako sebi slomiš kosti, rastrgaš meso i mišiće, da će te to sjediniti s tvojim „tihim Ja” (12). Ne misli da je, kada su pobijeđeni nedostaci tvoga grubljeg oblika, o žrtvo vlastitih sjena (13), dovršena tvoja dužnost prema prirodi i čovjeku.

Blaženi su to s prijezirom odbili. Lav zakona, Gospodar Milosti (istinska, božanska mudrost), uvidjevši pravi uzrok ljudske patnje, odmah se odriče slatkog ali sebičnog odmora u mirnoći divljine. Od Aranayake (14) postao je Učitelj čovječanstva. Nakon što je Julai (15) ušao u Nirvanu,

podučavao je po gorama i dolinama, govorio u gradovima, Devasima, ljudima i bogovima (16).

Sij ljubazna djela i ubirat ćeš njihove plodove. Propustiti jedno djelo ljubavi znači počiniti smrtni grijeh.

Tako govori mudrac:

Zar ćeš prestati djelovati? Time se tvoja duša neće osloboditi. Da bi došao do nirvane moraš spoznati sebe samog, a samospoznaja je plod djela učinjenih s ljubavlju.

Imaj strpljenja, kandidate, kao onaj koji se ne boji neuspjeha i koji se ne ulaguje uspjehu. Usmjeri pogled svoje duše na zvijezdu čija si ti zraka (17), na blještavu zvijezdu koja sija u tamnim dubinama vječnog postojanja, u bezgraničnim područjima Nepoznatog.

Budi ustrajan, kao onaj koji vječno traje. Tvoje sjene žive i nestaju (18); ono što će u tebi živjeti vječno, ono što u tebi zna, to je znanje (19) koje nije od ovog svijeta koji nestaje; to je čovjek koji je bio, koji jest, koji će biti i kojem sat neće odzvoniti.

Ako želiš postići slatki mir i odmor, učenice, zasij sjemenom vrline polja buduće žetve. Prihvati patnju koja dolazi rođenjem.

Sa sunčevih zraka skloni se u sjenu, drugima prepusti mjesto. Suze što natapaju sprženu zemlju bola i patnje, rađaju cvijećem i plodovima karmičke naknade. Iz peći ljudskog života i njegova crnog dima dižu se krilati plamenovi vatre pročišćenja, koja napredujući pod karmičkim okom, na kraju izveze ukrasno platno triju odora Staze (20).

Tri su uzvišene odore: Nirmanakaya, Sambhogakaya i Dharmakaya (21). Odorom Shangna (22) može se doseći vječno svjetlo. Samo ona pruža nirvanu uništenja, i prekida niz ponovnih rađanja, ali, lanu, ona također ubija sućut. Savršeni Buddhe zaodjeveni slavom Dharmakaye ne mogu više pomoći čovjeku da dođe do spasenja. Jao , da li će Jastva biti žrtvovana jednom Jastvu, a čovječanstvo dobrobiti njegovih jedinica?

Znaj, početniče, ovo je otvorena staza što vodi sebičnom blaženstvu, prezrena od Boddhisattvi „tajnog srca", Buddha sućuti.

Živjeti za dobrobit čovječanstva je prvi korak. Provoditi šest veličanstvenih vrлина (23) je drugi.

Odjenuti skromnu odjeću Nirmanakave znači odbaciti vlastito vječno blaženstvo da se doprinese spasu čovjeka. Postići blaženstvo Nirvane i potom ga se odreći, uzvišeni je i posljednji korak na putu odricanja.

Znaj, učenice, ovo je tajna staza koju izabraše savršene Buddhene, koje su svoje Jastvo podredili slabijim Jastvima.

Ako ti je „Doktrina Srca“ van dohvata, ako i sam trebaš pomoć i bojiš se drugima ponuditi svoju, tada, čovječe strašljivoga srca, budi na vrijeme upozoren: zadovolji se „Doktrinom Oka“ iz zakona. Usprkos svemu se nadaj ,jer ako ti je "Tajna Staza" nedohvatljiva danas, možda će ti sutra biti nadohvat ruke (24). Znaj da ni jedan napor ma kako malen bio, usmjeren prema dobrom ili prema lošem, ne može nestati iz svijeta uzroka i posljedica. Čak ni neiskorišteni dim ne nestaje bez traga. "Jedna grubo izgovorena riječ iz prošlog života nije uništena već se ponovno pojavljuje." (pravilo škole Prasanga) Biljka papra neće oploditi ružu, niti će srebrna zvijezda mirisnog jasmína postati trn ili čičak.

„Danas“ možeš stvoriti sreću za „sutra“. Na „Velikom putovanju“ (25) ono što svakog sata posiješ donosi svoju žetvu, jer neopraštajuća pravednost upravlja svijetom. Svojim moćnim nepogrešivim impulsom donosi smrtnicima dobro ili zlo, karmičko potomstvo svih naših misli i djela.

Stoga uzmi ono što si svojom zaslugom zavrijedio, čovječe strpljiva srca. Budi vedar i zadovoljan svojom sudbinom. Takva je tvoja Karma koja proizlazi iz kruga rođenja i sudbina onih koji se u bolu i patnji rađaju zajedno s tobom; vesele se žaloste iz života u život, vezani za svoja prošla djela.

.....
Ti radi „danas“ za njih a oni će za tebe raditi „sutra“.

Iz pupoljka odricanja vlastitog Ja izrasta slatki plod konačnog oslobođenja.

Osuđen je na propast onaj koji se iz straha od Mame uzdrži pomoći čovjeku, da ne bi radio za sebe. Hodočasnik koji bi rado osvježio svoje umorne noge u brznoj rijeci, a ne usudi se u nju zakoračiti zbog straha od bujice, izlaže se umiranju od vrućine. Nerad što potječe iz sebičnog straha može izroditi samo loše plodove.

Egoistični učenik živi bez ikakvog cilja. Čovjek koji ne ostvari vlastitu zadaću, živio je uzalud.

Slijedi kotač života, slijedi kotač dužnosti prema rasi i porodici, prijatelju i neprijatelju i zatvori duh svoj za užitak i za bol. Iscrpi zakon karmičke naknade. Zadobi moći za svoje buduće rođenje.

Ako ne možeš biti sunce, budi skromna planeta. Ako ne možeš sijati kao podnevno sunce nad planinom okrunjenom snijegom vječne čistoće, tada, neofite, izaberi skromniji put.

Pokaži pravac, kako god maglovit i izgubljen u mnoštvu, kao što to čini večernica onima koji slijede svoj put u tami.

Pogledaj Migmar (Mars) u njegovim grimiznim velima. „Oko“ mu klizi nad usnulom zemljom. Pogledaj vatreni omotač Lhagpine (Merkur) ruke ispružene zaštitničkom ljubavlju nad glavama svojih isposnika. Oba sada služe Nyimi (26)(Suncu) koje je postavio da u njegovoj odsutnosti budu tihi noćni čuvari. I jedan i drugi u prošlim su kalpama bili svijetle Nyime, a u „danim“ što dolaze mogu opet postati dva sunca. Tako zakon karme upravlja usponima i padovima u prirodi.

Lanu, budi kao i oni. Prosvijetli i utješi izmučenog hodočasnika i potraži onoga koji zna manje od tebe, onoga koji smrvljen tjeskobom gladuje za kruhom mudrosti i kruhom koji hrani sjenu, bez Učitelja, bez nade i utjehe - učini da čuje zakon.

Reci mu, kandidate, da onaj tko ponos i samopoštovanje učini robovima ljubavi, koji prijanja uz život, ali se ipak pokorava Zakonu, kao mirisni cvijet položen pod nogama Shakya-Thub-pe (Buddhe), postaje Šrotapatti (27) u sadašnjem životu. Savršene moći mogu biti u daljini, ali prvi je korak učinjen. Učenik je zakoračio u rijeku i može postići vid planinskog orla i sluh plahe srne.

Reci mu, učeniče, da mu istinska predanost može vratiti znanje, koje je u prošlim inkarnacijama bilo njegovo. Vid i sluh Devasa ne može se postići tijekom jednog kratkog života.

Budi skroman ako želiš doći do mudrosti.

Budi još skromniji ako si ovladao mudrošću.

Budi kao ocean koji u sebe prima sve rijeke i pritoke. Moćna mirnoća oceana ostaje nepomućena, ona ih ne osjeća.

Obuzdaj svojom božanstvenošću svoje niže ja.

Vječnim u sebi obuzdaj ono božansko.

Uistinu je velik ubojica žudnje.

Još je veći onaj u kome je božansko Ja uništilo i samu predodžbu o postojanju žudnje.

Pripazi da ono niže ne uprlja ono što je Više.

Put do konačnog oslobođenja nalazi se unutar tvoga Jastva.

Taj put počinje i završava izvan tebe (28).

Pred ponosnim očima Tirthike (29) skromna je i nehvaljena majka svih rijeka; pred očima budala prazno je ljudsko tijelo, iako ispunjeno slatkim vodama Amrite. Osim toga, svete su rijeke rođene u svetoj zemlji, a mudraca cijene svi ljudi.

Arhani i mudraci čije viđenje nema granica (30) rijetki su kao cvat drveta Udumbara. Arhani se rađaju u ponoć, a s njima i sveta biljka s devet i sedam stabljika (31); sveti cvijet što se otvara i cvijeta u tami, iz čiste rose na smrznutom krevetu snježnih visina na koje nije stupila noga grešnika.

Ne postaje se Arhan, lanu, u onom životu u kojem duša prvi puta čezne za konačnim oslobođenjem. Ipak, uporni, ni jednom ratniku koji pođe dobrovoljno u žestoku borbu sa živima i mrtvima (32), ni jednom novaku ne uskraćuje se pravo da stupi na put koji vodi prema bojnopolju.

Jer, ili će pobijediti ili će pasti.

Ako izbori pobjedu, zadobio je nirvanu. I prije nego li mu sjena odluta daleko od njegovog smrtnog tijela, tog bogatog izvora patnje i neograničene boli – u njemu će ljudi slaviti velikog i svetog Buddhu.

Ako padne, čak ni tada nije pao uzalud. Neprijatelji koje je u posljednjoj borbi lišio života neće se vratiti u život u sljedećem životu koji će mu pripasti.

Ali ako želiš doći do nirvane, ili odbaciti poklon (33), neka ti ne bude podstrek plod tvog djelovanja ili nedjelovanja, čovječe neustrašiva srca.

Znaj da se Bodhisattva, koji oslobođenje mijenja za odricanje i prima na sebe jade „tajnog života“ (34) naziva „triput slavljeni“, o ti kandidate za patnju kroz cikluse.

Put je jedan, učenice, ali na kraju ipak dvostruk. Etape puta označene su sa četiri i sedam dveri. Na jednom kraju je trenutno blaženstvo, a na drugom odgođeno. Oboje su nagrada vrlini – na tebi je izbor.

Jedan prelazi u dva, Javni i Tajni (35). Prvi vodi do cilja, a drugi do žrtvovanja samoga sebe.

Nagrada će ti pripasti kad postojanom žrtvuješ prolazno; kap se vraća tamo odakle je došla. Javni put vodi do nepromjenjive promjene – Nirvane, blaženog stanja savršenstva, blaženstva koje nadilazi ljudsko mišljenje.

Stoga je prvi put OSLOBOĐENJE.

Drugi put je ODRICANJE, i zato ga se naziva „putem patnje“.

Taj Tajni put Arhana vodi do neizrecive mentalne muke, boli zbog živih mrtvaca (36) i bespomoćnog suosjećanja za ljude koji karmički pate, ne usuđujući se ublažiti plodove mudraca karme.

Jer pisano je: „uči kako izbjeći uzroke valove posljedica, poput velike plime koju moraš pustiti da ide svojim putem.“

„Javni“ će te put, čim dođeš do cilja, navesti da odbaciš Bodhisattvičko tijelo i uđeš u trostruko slavljenu Dharmakayu (37), vječni zaborav ljudi i svijeta.

„Tajni put“ također vodi do paranirvanskog blaženstva – ali tek na kraju bezbrojnih kalpi. Nirvane su postignute i izgubljene zbog bezgraničnog suosjećanja i sućuti prema svijetu zavedenih smrtnika.

Ali rečeno je: „Zadnji će biti najveći“, Samyak Sambuddha, Učitelj savršenstva, koji se odrekao sebe za spas svijeta, zastavši na pragu Nirvane – čistog stanja.

.....

Sada sve znaš o dva puta. Kada dođeš do kraja i prođeš sedam dveri, morati ćeš izabrati, čovječe sa čežnjom u duši. Um ti je čist. Nisi više zapleten u obmanu misli jer sve si naučio. Razotkrivena istina gleda te strogo u lice. I kaže:

„Slatki su plodovi odmora i oslobođenja zbog samoga Sebe, a još su slađi oni duge i gorke dužnosti. Da, odricanje za dobro ostalih, onih koji pate.“

Onaj koji postane Pratyeka-Buddha (38), pokorava se samo samome Sebi. Bodhisattva koji je dobio bitku, koji drži nagradu na dlanu, a ipak progovara sa božanskom sućuti:

„Odričem se ovog velikog dara za dobro drugih“, postiže veće odricanje.

On je SPASITELJ SVIJETA.

.....

Gle! Blaženi cilj i dugi put patnje su na najudaljenijem kraju. Ti što težiš patnji, možeš u razdobljima koja dolaze izabrati jedan ili drugi!...

OM VAJRAPANI HUM

(1) Dvije škole Buddhine doktrine, ezoterijska i egzoterijska, zovu se Doktrina „srca“ i Doktrina „oka“. Bodhidharma ih je u Kini nazvao Tsungmen (ezoterijska škola) i Kiau-men (egzoterijska škola), a imena su odatle došla u Tibet. Prva se zove tako zbog učenja koje je izašlo iz srca Gautame Buddhe, dok je Doktrina „oka“ bila djelo njegove glave ili mozga. Doktrina „srca“ naziva se još i „pečat istine“ ili „istinski pečat“, simbol koga se može naći na početku gotovo svih ezoterijskih djela.

(2) „Drvo znanja“ je naslov koji su sljedbenici Bodhidharme (Religije mudrosti) namijenili onima što su dosegli vrhunac mističnog znanja, Adeptima. Nagarjuna, utemeljitelj škole Madhyamika je nazvan „Zmajev Drvo“, jer je Zmaj simbol mudrosti i znanja. Drvo se slavi jer se pod drvetom Bodhi (mudrost) Buddha rodio, prosvijetlio, održao svoj prvi govor i umro.

(3) „Tajno srce“ je ezoterijska doktrina.

(4) „Dijamantna duša“, „Vajrasattva“ naslov vrhovnog Buddhe, „Gospodara Misterija“, zvanog Vajradhara ili Adi-Buddha.

(5) SAT, jedina vječna i Apsolutna Stvarnost i Istina, sve ostalo je privid.

(6) Iz doktrine Shin-Sien, koja uči da je ljudski um kao ogledalo koje privlači i odražava svaki atom prašine, pa stoga mora kao i ogledalo biti čuvano i svakodnevno održavano. Shin-Sien je bio šesti patrijarh iz Sjeverne Kine koji je podučavao ezoterijski nauk Bodhidharme.

(7) Ego koji se utjelovljuje sjeverni budisti nazvali su „istinski čovjek“, koji sjedinivši se sa svojim Višim Ja, postaje Buddha.

(8) „Buddha“ znači prosvjetljeni.

(9) Vidi napomenu (1). Egzoterijski budizam mnoštva.

(10) Uobičajena formula koja prethodi budističkim spisima, a znači da to što slijedi dolazi preko direktne usmene tradicije Buddhe ili Arhata.

(11) Rathapala, veliki Arhat, tako se obraća svom ocu u legendi nazvanoj Rathapala Sutrasanne. Ali sve su takve legende alegorijske (npr., otac Rathapale ima kuću sa sedam vrata), i stoga ih ne smijemo shvaćati doslovno.

(12) Više Jastvo, „sedmi princip“.

(13) Naša fizička tijela mistične škole zovu „sjenama“.

(14) Pustinjak koji se kad postane jogin povlači u džunglu i živi u šumi.

(15) Julai, kinesko ime za Tathagatu, naslov koji se daje svakom Buddhi.

(16) Sve se, sjeverne i južne, tradicije slažu u tome da je Buddha napustio samoću čim je razriješio problem života, tj. primio unutarnje prosvjetljenje i počeo javno podučavati.

(17) Svaki duhovni ego je, prema ezoterijskom učenju, zraka „Planetarnog duha“.

(18) „Osobnosti“, ili fizička tijela zovu se „sjene“ jer su prolazne.

(19) Um (manas), misaoni princip ili ego u čovjeku naziva se samim ZNANJEM, jer su ljudski egoi zvani Manasa-putras, sinovi (univerzalnog) uma.

(20) Vidi dio III, komentari, br.34 i dalje.

(21) Isto kao (20).

(22) Odjeća Šangna dolazi od Šangnavesu Rajagrihe, trećeg velikog Arhata ili „patrijarha“ kako istočnjaci zovu hijerarhiju od 33 Arhata koji su širili budizam. „Šangna odjeća“ metaforički znači postizanje mudrosti uz koju ide nirvana uništenja (osobnosti). Doslovno, to je iskušenikova „odjeća za inicijaciju“. Edkins tvrdi da je ovo „travnato sukno“ donešeno u Kinu iz Tibeta u vrijeme dinastije Tong. Kineska i tibetanska legenda isto govore: „Kad se rodi Arhan ova biljka izraste na čistom mjestu.“

(23) „Lci putem Paramite“ znači postati jogin koji teži isposništvu.

(24) „Sutra“ znači slijedeće rođenje ili inkarnacija.

(25) „Veliko putovanje“ ili čitav potpuni ciklus postojanja u jednoj Rundi.

(26) Nyima, sunce u tibetanskoj astrologiji. Migmar ili Mars simbolizira „oko“, Lhagpa ili Merkur je simboliziran šakom.

(27) Šrotapatti, ili „onaj koji ulazi u struju“ nirvane, ako ne postigne cilj zahvaljujući nekim iznimnim razlozima, rijetko postigne nirvanu nakon jednog rođenja. Obično se kaže da se čela u jednom životu započinje uspinjati, a tek u sedmom od niza života što slijede dolazi do kraja ili nirvane.

(28) To znači osobno, niže ja.

(29) Tirthikas su brahmani koji su se odvojili, a žive „izvan“ Himalaje. Budisti u svetoj zemlji Tibetu, zovu ih „nevjernici“ i obrnuto.

(30) Neograničena vizija ili nadljudska vidovitost. Za Arhana se vjeruje i zna sve izdaleka kao i izbliza.

(31) Vidi gore br.22. Biljka Šangna.

(32) „Živi“ je besmrtni viši ego, a „mrtvi“ je niži osobni ego.

(33) Vidi dio III br.34.

(34) „Tajni život“ je život Nirmanakaye.

(35) „Javni“ i „Tajni put“. Prvi je onaj koji se ukazuje prosječnom čovjeku, egzoterijski i općeprihvaćeni, a drugi je onaj koji se ukazuje prilikom inicijacije.

(36) Ljudi koji ne znaju za ezoterijske istine i mudrost nazivaju se „živi mrtvaci“.

(37) Vidi dio III br.34.

(38) Pratyeka Buddha su Bodhisattve koji teže i često i dosegnu odoru Dharmakaye nakon niza života. Ne mare za patnje čovječanstva niti imaju želju da pomognu, teže samo za svojim vlastitim blaženstvom, ulaze u Nirvanu i nestaju sa ljudskog pogleda i srca. U sjevernom budizmu, izraz „Pratyeka Buddha“ je sinonim za duhovnu sebičnost.

III DIO

SEDAM DVERI

„Upadhaya (1), izabrao sam. Žedan sam Mudrosti. Rastrgao si koprenu koja je skrivala tajni put i poučio me o velikoj Yani (2). Evo, služitelj tvoj spreman je da se prepusti tvom vodstvu.“

Dobro je, Šravaka (3). Pripremi se, jer ćeš morati putovati sam. Učitelj ti može samo pokazati put. Jedan je Put za sve, ali se načini kojima se dolazi do cilja razlikuju od hodočasnika do hodočasnika.

Što ćeš izabrati, čovječe neustrašivoga srca? Samtan (4), iz „Doktrine Oka“, četverostruku Dhyanu? Ili ćeš slijediti Put kroz Paramite (5) kojih je šest, plemenite dveri vrline koje vode do Bodhi i Prajne, sedme stepenice mudrosti?

Trnoviti put četverostruke Dhyane, krivudave sve do vrha. Trostruko je veći onaj koji se popne na uzvišeni vrh.

Vrhovi Paramita dosežu se još strmovitijim putem. Izboriti se treba probojem kroz sedam dveri, sedam tvrđava u kojima su nastanjene lukave i okrutne sile, utjelovljenih strasti.

Budi dobre volje, učeniče, i sjeti se zlatnog pravila. Kada jednom prođeš kroz dveri Šrotapatti (6) „onaj koji je ušao u struju“, kada ti jednom noge utonu u korito nirvanske struje, u ovom ili nekom budućem životu, imati ćeš pred sobom još samo sedam rođenja, o ti, nepokolebljive volje.

Pogledaj, što vidiš pred svojim okom, ti koji stremiš božanskoj mudrosti?

„Ogrtač tame nadvija dubinu materije. Koprcam se u njegovim naborima. Dolje, pod mojim pogledom, tama postaje još dublja, Gospode, ona

nestaje pokretom tvoje ruke. Jedna se sjena pokreće puzeći poput goleme zmije ... Povećava se, nadima i nestaje u tami."

To je tvoja sjena nad Putem koja pada odražavajući mrak tvojih grijeha.

„Da, Gospode, vidim PUT, podnožje mu je u blatu, a vrhunci mu se gube u veličanstvenoj svjetlosti nirvane. Sada vidim dveri koje postaju sve uže i uže na teškom i trnovitom putu Jnane (znanja, mudrosti).

Dobro vidiš, lanu. Ove dveri vode iskušeniaka „preko vode“, na „drugom obalu“ (7). Svake dveri otvara jedan zlatni ključ, a oni su:

1. DANA, ključ milosrđa i besmrtnosti ljubavi.
2. SHILA, ključ sklada između riječi i djela, ključ koji uravnotežuje uzroke i posljedice i koji ne ostavlja prostora za karmičko djelovanje.
3. KSHANTI, ključ nježnog strpljenja koje ništa ne može uznemiriti.
4. VAIRAGYA, ravnodušnost prema užitku i bolu, pobijeđena iluzija, kojom se spoznaje samo čista istina.
5. VIRYA, neukrotiva energija koja se izvlači iz blata zemaljskih laži prema uzvišenoj Istini.
6. DHYANA, čije zlatne dveri kad se jednom otvore vode Narjola (adepta, sveca) prema kraljevstvu vječnog Sata i njegovoj neprekidnoj kontemplaciji.
7. PRAJNA, čiji ključ čini čovjeka božanstvom, stvarajući od njega Bodhisattvu, sina Dhyane.

Takvi su zlatni ključevi dveri.

Da se uzmogneš približiti posljednjim vratima, tvorče vlastite slobode, moraš steći **Paramite** savršenstva, šest i deset transcendentálnih vrлина, koje te čekaju duž teškog puta.

Jer, što ti je rečeno, učenice, prije nego se suočiš licem u lice sa svojim Učiteljem?

Prije nego se uzmogneš približiti najbližoj kapiji moraš naučiti odvojiti svoje tijelo od uma, raspršiti sjenu i živjeti u vječnom. Da bi to učinio, moraš živjeti i disati u svemu kao što sve što vidiš diše u tebi. Moraš osjetiti da prebivaš u svim stvarima, kao što sve stvari prebivaju u velikom Jastvu.

Ne dozvoli da ti osjetila ovladaju umom.

Ne odvoji svoje biće od BIĆA i svijeta, već sjedini more s kapljicom, a kap s morem.

Tako ćeš biti sasvim u skladu sa svime što živi. Voli ljude kao da su svi oni tvoja braća suučenicima, učenici jednog učitelja, sinovi jedne mile majke.

Učitelja ima mnogo. Jedan je VELIKA DUŠA (8), Alaya, Sveopća duša. Živi u njoj kao što njezina zraka živi u tebi. Živi u drugim ljudima kao što oni žive u njoj.

Prije nego što uzmogneš zakoračiti na prag Puta, proći kroz prva vrata, moraš stopiti dvoje u Jedno i žrtvovati osobnost neosobnom JASTVU, uništavajući tako „put“ između to dvoje: Antahkaranu (9).

Moraš biti spreman da odgovoriš Dharmi, strogom zakonu, čiji će te glas već pri prvom koraku pitati:

„Da li si se ravnao po svim pravilima, o ti, čije nade su uzvišene?“

„Da li si uskladio svoje srce i um sa velikim umom i velikim srcem cijelog čovječanstva?“ Jer kao što u gromovitom glasu svete rijeke odzvanjaju svi zvukovi prirode (10), tako i srce „onoga koji želi ući u struju“, mora zatreperiti na svaki uzdah i misao svega što diše.

Učenici su poput struna na Vini, koja odražava dušu; čovječanstvo je poput zvučne kutije, ruka što trza žice poput milozvučnog je daha Velike Duše Svijeta. Žica koja pod dodiranjem učitelja ne zazvuči skladno sa drugima, puca i odbacuje se. Tako je i sa kolektivnim umom lanušravaka. Moraju biti u suglasju sa umom Upadya, moraju biti jedno Svedušom ili se slamaju.

Tako čine „Braća Sjene“, ubojice svojih duša, strašni Dad-Dugpa klan (11).

Da li si ugodio svoje biće sa velikom boli čovječanstva, kandidate za svjetlo?

Da? ... Tada možeš ući. Ipak, prije nego zakoračiš na strašnu stazu boli, dobro je da čuješ o zamkama koje te na tvom putu čekaju.

.....
Oboružan ključem milosrđa, ljubavi i nježnom samilošću, siguran si pred vratima Dane, vratima što se nalaze na ulazu Staze.

Pogledaj, sretni hodočasniče. Vrata što se nalaze pred tobom su visoka i široka i izgledaju lako dostupna. Cesta koja njime vodi je utrta, ravna i zelena. Izgleda kao sunčani proplanak u dubinama tamne šume, dio Amitabhina raja koji je odražen na zemlji. Tamo slavuju nade i ptice sjajnog perja sjede na zelenim granama i neustrašivom putniku pjevaju o uspjehu. Pjevaju o pet vrlina Bodhisattve, peterostrukom izvoru snage Bodhi i sedam stepenica saznanja.

Proslijedi! Donio si ključ. Ti si siguran.

Put do drugih vrata također je zelen. Ali strm je i vijuga uzano do svog stjenovitog vrha. Sive se magle nadvijaju nad njegovim neravnim kamenim vrhom, a iznad toga sve je tamno. Što dalje ide, u srcu hodočasnika slabi pjesma nade. Počinje ga obuzimati dahtaj sumnje, a korak biva sve nesigurniji.

Pripazi na ovo, učenice! Čuvaj se straha koji se širi poput crnih bešumnih krila ponoćnog šišmiša, između mjesečine tvoje duše i velikog cilja koji se nazire u daljini.

Strah, o učenice, ubija volju i sprečava svako djelovanje. Ako mu nedostaje vrlina Shila hodočasnik posrće i karmički mu kamičci ranjavaju noge na ovom krševitom putu.

Koračaj sigurno, o kandidate. Okupaj dušu u esenci Kšanti jer sad si blizu dveri što se tako zovu, dveri odvažnosti i strpljenja.

Ne zatvaraj oči i ne gubi iz vida Dorje (12). Strijele Mare uvijek sustižu onoga tko nije dosegao Vairagyu (13).

Čuvaj se drhtanja. Pod dahom straha na ključ Kshanti hrđa se hvata, a zahrđali ključ ne otključava.

Što više napreduješ, više te zamki čeka. Put koji vodi naprijed osvjetljava jedna vatra, svjetlo smionosti što gori u srcu. Što se više usuđuješ, više ćeš postići. Što je strah veći, svjetlo postaje slabije, a samo te ono vodi. Jer kao što nakon sunčane zrake što se zadržala na vrhu planine, dolazi crna noć, tako biva i sa svjetlom srca. Kad se vatra utrne, mračna i strašna sjena past će ti sa vlastitog srca na put i strahom ti zapriječiti korak.

Čuvaj se, o učenice, te smrtonosne sjene. Nema tog svjetla koje sja iz duha koje bi moglo rastjerati tamu niže duše, ako sve sebične misli nisu iz nje izbačene i sve dok hodočasnik ne kaže: „Odričem se tog prolaznog okvira. Razorio sam uzrok i sjene posljedica više ne mogu postojati." A sada počinje posljednja velika bitka, konačni boj između višeg i nižeg Ja. Pogledaj, i samo bojno polje progutao je veliki rat i ono ne postoji više.

Kada si jednom prošao kapiju Kshanti, učinio si treći korak. Tvoje je tijelo tvoj rob. Pripremi se sada za četvrti, za dveri kušnji koje mogu zavesti unutarnjeg čovjeka.

Prije nego li se uzmogneš približiti tom cilju, prije nego što podigneš ruku da bi pomaknuo zasun, moraš ovladati svim mentalnim promjenama u sebi i savladati vojsku misaonih podražaja koji se lukavo i podmuklo nepozvano uvlače u blistavo svetište tvoje duše.

Ako ne želiš da te ona ubiju, moraš učiniti neškodljivim ono što si sam stvorio: djecu svojih misli, nevidljivu i neopipljivu, koja se roje oko čovječanstva, potomstvo i nasljednike njegove zemaljske stečevine.

Moraš proučiti prazninu onoga što izgleda puno, punoću onoga što se čini praznim. O neustrašivi učenice, pogledaj u vrelo vlastitog srca i odgovori: „Poznaješ li vlastite moći, o ti, koji vidiš izvanjske sjene?"

Ako ih ne poznaješ, izgubljen si.

Jer će na četvrtoj stazi, i najmanji vjetrić strasti i žudnje uznemiriti stalno svjetlo na čisto bijelim zidovima duše. Najmanji dašak čežnje ili žaljenja za iluzornim darovima Maye, duž Antahkarane, putu što leži između tvoga Duha i tvoga ja, putu dojmova, grubih podražavatelja Ahankare (14), bilo koja munjevita misao, učinit će da izgubiš svoje tri nagrade, nagrade koje si već zadobio.

Znaj, u VJEČNOM nema promjene.

„Odreci se osam strašnih jada. Ne učiniš li to, ni do mudrosti, ni do oslobođenja, zasigurno nećeš doći”, rekao je veliki Gospodar, Tathagata savršenstva, „onaj koji je slijedio stope svojih prethodnika” (15).

Stroga i tegobna je vrlina Vairagye. Želiš li ovladati njezinim putem, moraš svoj um i svoje zamjedbe održati mnogo čišćima od razorna djelovanja nego prije.

Moraš se potpuno prožeti čistom Alayom, poistovjetiti se sa duhovnom mišlju prirode. Kad si jedno s njom postaješ nepobjediv. Odvojen od nje, postaješ igračka u rukama Samvriti (16), izvora svih svjetskih zabluda.

Sve je u čovjeku nestalno izuzev čiste svijetle srži Alaye. Čovjek je njezina kristalna zraka, iznutra neukaljan trak svjetla, a na površini samo oblik od glinena materijala. Ta je zraka tvoj vodič kroz život i tvoje istinsko Jastvo, Promatrač i tihi Mislilac, žrtva tvojeg nižeg ja. Duša ti ne može biti povrijeđena osim preko tijela koje griješi. Podčini i ovladaj oboje i bit ćeš siguran kada ćeš se približiti „Kapiji Vaganja”.

Budi dobre volje, smioni hodočasniče, ka „drugoj obali”. Ne slušaj šapate legija Mare. Odbij od sebe napasnike i zle duhove, ljubomorne Lhamayine (17) u beskrajnom prostoru.

Budi čvrst! Prilaziš srednjim dverima, kapiji bola, koja ima deset tisuća zamki.

Zagospodari svojim mislima, stremitelju ka savršenstvu, ti koji nastojiš prijeći njen prag.

Zagospodari svojom dušom, tražitelju besmrtnih istina, ako želiš doći do cilja.

Upilji pogled svoje duše na Jedno Čisto Svjetlo, Svjetlo lišeno naklonjenosti i upotrijebi svoj zlatni ključ.

.....

Završio si svoj turobni zadatak, tvoj posao gotovo je okončan. Ogroman razjapljeni ponor, koji te nastojao progutati, skoro je premošćen.

.....

Prošao si jarak koji okružuje vrata ljudskih strasti. Pobijedio si Maru i njegovu bijesnu vojsku.

Iz svoga si srca odbacio nečistoću i iskrvario sve nečiste žudnje iz njega. Ali, o slavni ratniče, tvoj zadatak još nije završen. Ogradi, lanu, visokim zidom Sveti Otok (Viši Ja ili Misleći Ja), bedemom koji će štititi tvoj um od ponosa i zadovoljstva, od pomisli na veliko djelo koje si postigao.

Osjećaj ponosa naškodilo bi djelu. Da, sagradi ga snažnim, da bijesni nalet borbenih valova što se visoko propinju, dolazeći iz velikog svjetskog oceana Maye, ne progutaju i hodočasnika i otok, čak i nakon izvojevane pobjede.

Tvoj „Otok“ je jelen, tvoje misli psi goniči što ga umaraju i progone sve do rijeke života. Jao jelenu koga psi dostignu prije nego što stigne u Dolinu Spasa - Dhyana Margu - „put čistoga znanja“.

Da se možeš nastaniti u Dhyana Margi (18) i nazvati je svojom, duša ti mora sazrijeti poput ploda manga, meka i slatka, poput njegove svjetlo meke srži, za boli drugih, a kao koštica tvrda za tvoje vlastite boli i patnje, o pobjedniče dobra i zla.

Otvrdni svoju dušu protiv zamki vlastitog ja i učini je dostojnom imena „Dijamantna Duša“ (19).

Jer kao što dijamant ukopan duboko u pulsirajuće srce zemlje ne može odražavati zemaljsko svjetlo, tako ni tvoj um niti tvoja duša, prodrijevši jednom u Dhyana Margu, ne smiju odražavati ništa iz varljivog područja Maye.

Kada jednom postigneš to stanje, dveri koja moraš pobijediti na putu otvoriti će širom svoje kapije kako bi mogao proći. Ni najjače sile u prirodi neće imati snage da zaustave tvoje napredovanje. Bit ćeš gospodar sedmerostrukog Puta, ali ne prije, o kandidate, nego što prođeš kroz neizreciva iskušenja.

Do tada, još te očekuje jedan teži zadatak: moraš osjetiti da si ti sam SVEMISAO, a ipak sve misli izbaciti iz svoje duše.

Moraš postići takvu usredotočenost uma u koju ni jedan vjetar, ma kako jak bio, ne može unijeti nikakvu zemaljsku misao. Tako pročišćeno svetište mora biti bez bilo kakvog djelovanja, zvuka ili zemaljskog svjetla. Kao što leptir uhvaćen mrazom mrtav pada na prag, tako i sve zemaljske misli moraju umrijeti pred svetištem.

Zapisano je:

„Da bi zlatni plamen zaplamsao mirnim svjetlom, svjetiljka mora biti zaštićena od svakog vjetra.“(Bhagavad-gita) Izložen promjenljivom vjetru plamen će zatreperiti i bacati varljive sjene, tamne i nestalne, na bijelo svetište duše.

A tada će se tvoja Umna Duša, tragaoče za Istinom, pretvoriti u podivjalog slona što hara džunglom. U drveću će vidjeti žive neprijatelje, i stradati u nastojanju da uništiti izmičuće sjene što plešu na kamenom zidu obasjanom suncem.

Pripazi da ne bi od brige za vlastito Ja, tvoja duša izgubila oslonac na tlu Deva znanja.

Pripazi da ne bi zaboravljajući Ja, tvoja duša izgubila svoju drhtavu kontrolu nad umom i proigrala tako zaslužene plodove svojih osvajanja.

Čuvaj se promjene, jer ona je tvoj veliki neprijatelj. Ona će se boriti s tobom i baciti te s puta kojim ideš, u duboku i ljepljivu močvaru sumnje.

Pripremi se, upozoren si na vrijeme. Ali ako pokušaš i ne uspiješ, o neustrašivi borče, ne gubi hrabrost, nastavi sa borbom i na svaki udarac uzvraćaj udarcem.

Neustrašivi će ratnik, dok mu dragocjena krv života istječe iz široko otvorenih rana, ipak napasti neprijatelja i izvući ga iz njegovog uporišta prije nego sam izdahne. Činite tako svi vi koji ne uspijevate i patite, činite kao i on i iz uporišta vlastite duše protjerajte sve svoje neprijatelje - ambiciju, ljutnju, mržnju pa i sjenku žudnje, čak i kad padnete...

Ne zaboravite, vi što se borite za oslobođenje čovjeka (20), da je svaki poraz uspjeh, i da će svaki iskreni pokušaj jednom uroditi plodom. Stabljike svetih sjemenki koje kličaju i neopaženo rastu u duši učenika, jačaju pri svakoj novoj kušnji i savijaju se poput šaša, ali se ne lome niti ikada mogu nestati. A kada kucne čas, one procvjetaju (21).

.....
Ali ako si došao pripremljen, nemaj straha.

.....
Sada tvoj put jasno vodi kroz kapiju Virye, pete od sedam portala. Sada se nalaziš na putu što vodi do utočišta Dhyane, šestog portala Bodhi.

Vrata Dhyane su poput vaze od alabastera, bijela i providna, a unutar nje gori vječna zlatna vatra, plamen Prajne što zrači iz Atmana.

Ti si ta vaza.

Sebe samog si odvojio od predmeta čula, proputovao si „Put viđenja" i „Put slušanja" i sada stojiš u svjetlu Znanja. Dosegao si stanje Titiksha (22).

O Najrole, siguran si.

.....

Znaj, pobjedniče grijeha, kad jednom Sowani (32) prođe sedmi Put, čitava priroda uzdrhti radosnim strahopoštovanjem i osjećajem pokornosti. Srebrna zvijezda odsvjetluca priopćenja cvatu noći, potočić kamičcima istalasa žuborom priču, mračni će je valovi urlati stijenama o koje se lome, mirisni će je povjetarci opjevati dolinama, a dostojanstveni će borovi tajnovito šaputati: „Majstor je rođen, MAJSTOR DANA (24).“

On stoji sada kao bijeli stup ka Zapadu i sa čijeg lica uzlazi sunce vječne misli, izljevajući svoje prve predivne valove. Njegov se um, nalik smirenog i bezgraničnog oceana, širi u bezobalnom prostoru.

Da. On je moćan. Snaga života koja se u njemu oslobodila, snaga koja je on sam, koja uzdiže svetište iluzije visoko iznad bogova, iznad velikog Brahme i Indre. Sada će jamačno dosegnuti svoju veliku nagradu.

Neće li iskoristiti darove koji su mu dani za njegov vlastiti odmor i blaženstvo, njegova zaslužena dobrobit i slava, on, pobjednik velike obmane?

Ne, o ti kandidate za skrivena znanja Prirode! Ako netko želi slijediti stope svete Tathagate, ti darovi i moći nisu za njegovo Jastvo.

Želiš li tako zapriječiti vode rođene na Sumeru (25)? Zar ćeš skrenuti rijeku zbog svog vlastitog dobra ili ćeš je vratiti njenom prvom izvoru na vrh ciklusa?

Želiš li da struja teško stečenog znanja, nebeske mudrosti, ostane slatka tekuća voda, ne smiješ dozvoliti da se pretvori u ustajalu baru.

Želiš li postati suradnikom Amitabhe, „Beskrajnog vijeka“, moraš poput Bodhisattvi blizanaca (26) širiti stečeno svjetlo posvuda unutar tri svijeta (27).

Znaj da rijeka nadljudskog znanja i devičke mudrosti koju si stekao, mora iz tebe, provodnika Alaye, uteći u drugo korito.

Znaj, Najrole Tajnog puta, njene čiste i svježje vode moraju se koristiti oslađivanju gorkih oceanskih valova, tom moćnom moru tuge što ga stvoriše ljudske suze.

Jao! Jednom kada postaneš poput zvijezde stajačice na najvišem nebu, to sjajno nebesko tijelo, iz dubina prostora, mora sjati za sve, osim za tebe, davati svjetlo svima, ali ga od nikoga ne uzeti.

Jao! Jednom kada postaneš poput čistog snijega u planinskoj dolini, hladan i neosjetljiv na dodir, topao i štíćenički za sjeme što ti sniva duboko u grudima, taj će snijeg morati primiti oštrinu mraza, udare sjevera, štítiti od njihovih oštrih i okrutnih zuba zemlju koja čuva obećanu žetvu, žetvu koja će nahraniti gladne.

Samo-osuđen na život u Kalpama (vremenskim ciklusima) što dolaze, nevidljiv ljudima i lišen pohvala, ukliješten kao kamen među mnogim drugim kamenjem koji čine „Obrambeni zid“ (28). Takva te budućnost čeka ako prođeš kroz sedmu kapiju. Izgrađen rukama brojnih Majstora Sućuti, uzdignut njihovim rukama, učvršćen njihovom krvlju, štíteći čovječanstvo, braneći ga od daljnje i veće bijede i patnje.

Usto čovjek je niti vidi, niti zamjećuje, niti može čuti riječi Mudrosti ... jer je ne poznaje.

Ali ti si je čuo, ti znaš sve, o ti čeznutljiva bezazlena dušo ... i moraš izabrati. Zbog toga poslušaj još jednom.

Srotapatti, na putu Sowana siguran si (Srotapatti i Sowana su sinonimi). Da, na toj Margi (Marga = staza, put), gdje samo tama dočekuje umornog hodočasnika, gdje izbodene trnjem krvare ruke, i noge, izrezane neumoljivim ostrim kamenjem, gdje Mara drži svoje najmoćnije legije, odmah iza toga pronaći ćeš veliku nagradu.

Miran i sabran klizi hodočasnik rijekom što vodi u Nirvanu. Što više krvori zna da će biti bolje pročišćen. Dobro zna da će nakon sedam kratkih i prolaznih života Nirvana biti njegova.

Takav je put Dhyane, utočište jogina, blagoslovljeni cilj kojem teži Srotapatti.

Ne takav, kakav je kada prijeđe i dosegne Put Aryahata (sanskrtski Arhan ili Arhat).

Tamo je Klesha (29) zauvijek uništen, korijenje Tanhe iščupano. Ali stani, učenice ... Još jedna riječ. Možeš li uništiti božansku SUĆUT? Sućut nije svojstvo. To je zakon nad zakonima, vječni sklad, Alayino Jastvo, neomeđena univerzalna bit, svjetlo vječnog Prava i primjerenost svih stvari, zakon vječne ljubavi.

Što se više s njim srodiš, tvoje biće stopi s Njegovim, to se više tvoja Duša sjedinjuje s onim što JESTE i to ćeš više postati APSOLUTNA SUĆUT.

Takav je put Arye, put savršenih Buddha.

Uz to, kakvo je značenje svetih svitaka zbog koji ti govoriš:

„OM! Ne vjerujem da svi Arhati na put nirvane zadobiju slatki užitak.“

„OM! Ne vjerujem da sve Buddhe ulaze u Nirvana-Dharmu (32) (Thegpa Chenpoido, „Mahayana Sutra“, zazivanja priznanja Buddha).

Da! Na stazi Arya više nisi Srotapatti, ti si Bodhisattva (33).

Prešao si rijeku. Istina je da imaš pravo na odoru Dharmakaye, ali Sambhogokaya je veći od Nirvane, a još je veći Nirmanakaya, Buddha Sućuti (34).

Pogni glavu i pažljivo slušaj, o Bodhisattva. Sućut govori i kaže: „Može li biti blaženstva kada sve što živi mora patiti? Da li ćeš se spasiti slušajući plač čitavog svijeta?"

Čuo si što je rečeno.

Poduzeti ćeš sedmi korak i prijeći kapiju konačnog znanja, ali samo prigrlivši patnju, želeći postati Tathagata, slijedi stope svog prethodnika i ostani nesebičan do beskrajnog kraja.

Prosvijetljen si, izaberi svoj put.

.....

Pogledaj, blago svjetlo plavi istočno nebo. Nebo i Zemlja sjedinjeni su u znakovima hvale. A od četverostruko očitovanih sila diže se pjesma ljubavi: od vatre što plamti i voda što teku, mirisave zemlje i jurišnog vjetra.

Čuj! ... iz bezdanog vrtloga zlatnog svjetla u kojem se pobjednik kupa, bezglasni glas cijele prirode u tisućama tonova uzdiže se da objavi:

VESELITE SE, LJUDI MYALBE (35).

JEDAN SE HODOČASNIK VRATIO S „DRUGE OBALE“.

RODIO SE NOVI ARHAN (36).

Mir svim bićima (37).

(1) Upadhaya je duhovni učitelj, Guru. Budisti sa sjevera obično ih biraju među „Narjolima“, svetim ljudima, učiteljima gotrabhu-jnane i jnane-dassana-suddhe, učiteljima tajne mudrosti.

(2) Yana ili provodnik, kao što je Mahayana „Veliki Provodnik“, a Hinayana „Mali provodnik“. To su imena dvije religiozno-filozofske škole sjevernog budizma.

(3) Šravaka (od korijena riječi Šru) je onaj koji sluša ili onaj koji slijedi vjerske poduke. Kada se od teorije prijeđe na prakticiranje asketizma postaju Šramani, oni koji ostvaruju Šramu, djelo.

(4) Samtan (tibetanski), isto je što i Dhyana (sanskrtki). To je stanje meditacije koje se sastoji od četiri stupnja.

(5) Paramite, šest transcendentálnih vrlina: milosrđe, moralnost, strpljivost, energija, kontemplacija i mudrost. Na svećenike se odnosi deset vrlina, uz nabrojane, to su još: ispravno djelovanje, zavjet ljubavi, nauka i čvrsta odlučnost.

(6) Šrotapatti, ili „onaj koji je ušao u struju“ koja vodi u ocean nirvane. To je ime prvi Put. Ime drugog Puta je Sakridagamin ili „onaj koji će se roditi još (samo) jednom“. Treći se Put naziva Anagamin ili „onaj koji se više neće utjeloviti“ osim ako će to učiniti da bi pomogao čovječanstvu. Četvrti je Put poznat pod imenom Rahat ili Arhat, a on je najviši. Arhat tijekom svojega života vidi nirvanu jer za njega ne postoji niti jedno postmortalno stanje, već samo Samadhi, tijekom kojeg u potpunosti doživljava blaženstvo nirvane.

(7) Budistima sa sjevera „dolazak na obalu" znači isto što i doseći nirvanu provođenjem šest i deset Paramita (vrlina).

(8) „VELIKA DUŠA“ je Alaya, sveprisutna duša ili Atman. Svaki čovjek ima u sebi njenu zraku i pretpostavlja se da se može s njom poistovjetiti i sjediniti.

(9) Antahkarana je niži manas, staza komunikacije ili općenja između osobnosti i višeg manasa ili ljudske duše. Prilikom smrti ta staza ili sredstvo komunikacije biva uništena, a njegovi ostaci preostaju u obliku Kamarupe, „školjke“.

(10) Budisti sjevera i svi Kinezi pronalaze u dubokoj grmljavini velikih i svetih rijeka temeljni ton prirode. Otuda ova poredba. Dobro je poznata činjenica, u fizici kao i u okultizmu, da je skupni zvuk prirode, poput onoga što se čuje u hućanju velikih rijeka, šumu što ga stvaraju krošnje drveća u velikim šumama, ili u buci grada što se sluša iz daljine, jedan točno određeni ton mjerljive visine. To pokazuju i fizičari i muzičari. Tako profesor Rice u „Kineskoj Muzici" utvrđuje da su Kinezi isto to zaključili prije više tisuća godina govoreći da „vode Hoang-hoa svojim brzim tokom stvaraju kung, koji je u kineskoj muzici nazvan „veliki ton". A taj ton odgovara tonu F kojeg moderni fizičari smatraju tonom prirode. U „Principima fizike" profesor B. Silliman kaže da je ovaj ton srednji F na klaviru i da ga se može smatrati temeljnim tonom prirode.

(11) Bhoni ili Gupte, sekta „crvenih kapa" smatra se vrlo vješta u magiji. Naseljavaju zapadni i mali Tibet, te Butan. Svi su tantrici. Smiješno je da neki orijentalisti koji su posjetili pogranična područja Tibeta, kao Schlagintweit i ostali, miješaju njihove obrede i odvratne rituale sa vjerskim uvjerenjima lama sa istoka, „žutim kapama“ i njihovih svetih ljudi ili Narjola. Slijedi jedan primjer.

(12) Dorje je sanskrtska Varja, oružje ili instrument u rukama nekih bogova (tibetanski Dragshed, Deve koje štite ljude) i vjeruje se da ima neku okultnu snagu kojom odbija zle utjecaje pročišćavajući zrak kao što to čini ozon u kemiji. To je i mudra, položaj i izraz primjenjivan u meditaciji. Ukratko, to je simbol moći nad nevidljivim zlim utjecajima, bio to položaj ili talisman. Bhoni ili Dugpe su taj simbol prisvojili i koriste ga u svrhu crne magije. To je za Gelugpe ili „Žute kape" simbol moći, kao što je križ za kršćane i ni na koji način nije „praznovjernost". Za Dugpe je to poput dva isprepletena trokuta, znak čarobnjaštva.

(13) Vairagya je osjećaj potpune ravnodušnosti prema objektivnom svemiru, užitku i boli. „Bestrasnost“ ne izražava njezino značenje, ali joj je slična.

(14) Ahankara – „Ja“, osjećaj osobnosti, svijest o postojanju.

(15) Pravo značenje imena Tathagata je „Onaj koji slijedi stope svojih prethodnika" ili „onih koji dođoše prije njega".

(16) Samvriti je ona jedna od dviju istina koja ukazuje na privid ili prazninu svih stvari. U ovom je slučaju to relativna istina. Škola Mahayana uči razliku između tih dviju istina, Paramarthasatya i Samvritisatya (satya = istina). To je kamen smutnje između Madhyamika i Yogacharya. Prvi negiraju, dok drugi potvrđuju da svaka stvar postoji zbog nekog prijašnjeg uzroka ili zbog povezanosti. Madhyamyke su veliki nihilisti i osporavatelji, za koje je sve parikalpita, iluzija i greška u svijetu misli, kako u subjektivnom tako i u objektivnom svemiru. Yogacharye su veliki duhovnjaci. Zbog toga je Samvriti samo relativna istina, izvor svih iluzija ili privida.

(17) Lhamayini su elementali i zli duhovi, čovjekovi protivnici i neprijatelji.

(18) Dhyana-marga je „Staza Dhyane“, doslovno, ili Staza čistog znanja, Paramartha ili Svasamvedana (na sanskrtu), „očita ili samoanalizirajuća razmišljanja“.

(19) Vidi dio II opis (4) „Dijamantna Duša“ ili Vajradhara na čelu je Dhyani Buddha.

(20) Aluzija na poznato istočnjačko vjerovanje (pa i zapadnjačko) da je svaki novi Buddha ili Svetac novi vojnik koji radi za oslobođenje ili spas čovječanstva. U zemljama sjevernog budizma, gdje se uči doktrina Nirmanakaya, onih Bodhisattva koji odbacuju zasluženu nirvanu ili odoru Dharmakaye (obje ih zauvijek odjeljuju od svijeta ljudi) da bi nevidljivo pomagali čovječanstvu i doveli ga do Paranirvane, svaki novi Bodhisattva ili veliki inicirani Adept naziva se „osloboditeljem ljudskog roda“. U svom „Budizmu na Tibetu“, Schlagintweit izriče tvrdnju da je Prulpai Ku ili „Nirmanakaya“ tijelo koje Buddhe ili Boddhisattve koriste za zemaljsko pojavljivanje da bi podučavali ljude je apsurdno netočna i ništa ne pojašnjuje.

(21) Aluzija na ljudske strasti i grijehe koji su uništeni u iskušenjima i koji služe poput dobro nagojene zemlje iz koje može niknuti „sveto sjeme“ ili sjeme transcendentálnih vrlina. Za vrline, talente i nadarenosti koje su prirođene, smatra se da su stečene u prethodnom životu. Genijalnost je bez iznimke talent ili sposobnost stečena u nekom drugom životu.

(22) Titiksha je peto stanje Raja Yoge, stanje najviše ravnodušnosti i, ako je nužno, „podčinjenosti“, onome što se naziva „užitkom i patnjama za sve“. Ali iz te podčinjenosti ne izvlačeći ni užitak ni bol. Ukratko to je postignuće fizičke, mentalne i moralne ravnodušnosti i neosjetljivosti, kako ni na užitak, tako ni na bol.

(23) Sowani je onaj koji vježba Sowanu, prvi put Dhyane – Srotapatti.

(24) Ovdje „Dan“ označava čitavu Manvantaru, razdoblje neizmjerljiva trajanja.

(25) Planina Meru, sveta planina Bogova.

(26) U simbolizmu sjevernog budizma za Amitabhu ili „Beskrajni prostor“ (Parabrahm) kaže se da u svom raju ima dva Bodhisattve, Kwan-shi-yi i Tashisi, koji neprestano zrače svjetlo u sva tri svijeta u kojima su živjeli, uključujući i ovaj naš (vidi 27), kako bi svojim svjetlom (znanjem) pomogli u obuci jogina, koji će kad na njih dođe red spasiti ljude. Svoj uzvišeni položaj u kraljevstvu Amitabhe zahvaljuju milosrdnim djelima koja su učinili kao dva jogina za vrijeme svojih ovozemaljskih života. Tako kaže priča.

(27) Tri svijeta su tri razine postojanja: zemaljska, astralna i duhovna.

(28) „Obrambeni zid“ ili „zid zaštite“. Kaže se da su sakupljeni napori mnogih generacija jogina, svetaca i Adepata, posebno Nirmanakaya, oko čovječanstva stvorili zaštitni zid koji je nevidljiv i štiti od još gorih zala.

(29) Klesha je ljubav prema užicima ili zemaljskim nasladama, bilo dobrim bilo zlim.

(30) Tanha, volja za životom koja je uzrok ponovnom rođenju.

(31) Ova „sućut“ ne smije se gledati u istom svjetlu sa „Bogom, božanskom ljubavi“ teista. Sućut je ovdje apstraktni, neosobni zakon čiju su prirodu, biće savršenog sklada, pomutili razdor, patnja i grijeh.

(32) U frazeologiji sjevernog budizma, svi se veliki Arhati, Adepti i Sveci nazivaju Buddhama.

(33) Bodhisattva je hijerarhijski niži od „Savršenog Buddhe“. U egzoterijskom razgovoru se dva imena često zamjenjuju. Ipak, unutarne

i ispravno javno uvjerenje, zahvaljujući samopožrtvovnosti, smješta Bodhisattvu višim od Buddhe.

(34) Isto ovo popularno štovanje naziva „Buddhama Sućuti“ one Bodhisattve koji su dosegli stupanj Arhata (tj. četvrtu ili sedmu stazu) odbivši Nirvanu ili „odijevanje odore Dharmakaye i prelaska na drugu obalu“, jer učinivši to ne bi mogli pomoći ljudima, čak ni toliko malo koliko Karma dozvoljava. Radije ostaju nevidljivi (u duhu, da tako kažemo) u svijetu, pridonoseći spasu ljudi, djelujući na njih da slijede Dobri Zakon, tj. vodeći na putu Pravednosti. Jedan dio sjevernog egzoterijskog budizma obožava kao svece sve ove velike osobe, kao što su to činili stari Grci i katolici sa svojim svecima i zaštitnicima. S druge strane, ezoterijska učenja to ne podržavaju. Postoji velika razlika između ta dva učenja. Egzoterijski laik teško da zna stvarno značenje riječi Nirmanakaya, a od tuda proizlazi zbrka i nedovoljna objašnjenja orijentalista. Npr. Schlagintweit vjeruje da Nirmanakaya označava fizički oblik koji uzimaju Buddhe kad se utjelove na zemlji, „najnižem od njihovih zemaljskih opterećenja“ (vidi „Budizam u Tibetu“), i nastavlja dalje s iznošenjem potpuno pogrešnih pogleda na taj predmet.

Stvarno učenje je zapravo ovakvo:

Tri budička oblika ili tijela nazivaju se:

1. Nirmanakaya
2. Sambhogakaya
3. Dharmakaya

Prvo tijelo je eteričko i čovjek ga poprima kada napuštajući fizičko ulazi u astralno, imajući cjelokupno znanje jednog Adepta. Bodhisattva ga sam razvija u sebi, napredujući na Stazi. Kada dosegne cilj i odbije nagradu, ostaje na zemlji kao Adept, a kada umre, umjesto da ode u Nirvanu

ostaje u tom slavnom tijelu koje je sam za sebe izgradio, nevidljiv za neinicirane, da bdije i štiti čovječanstvo.

Sabhogakaya je to isto, ali s dodatnim sjajem slave u vidu „triju savršenstava“, od kojih je jedno potpuno uništenje sveg zanimanja za zemaljsko.

Dharmakaya je tijelo potpunog Buddhe, tj. to više uopće nije tijelo već savršeni dah, svijest stopljena sa sveobuhvatnom sviješću, ili duša bez ijednog svojstva. Postavši Dharmakaya, Adept ili Buddha ostavlja iza sebe svaku povezanost sa zemljom, čak i samu pomisao na nju. Dakle, da bi mogao pomoći čovječanstvu, Adept koji je zadobio pravo na Nirvanu, „odriče se tijela Dharmakaye“ rečeno misticizmom, od Sambohogakaye zadržava samo veliko i potpuno znanje i ostaje u tijelu Nirmanakaye. Ezoterična škola uči da je Gautama Buddha sa nekolicinom svojih Arhata takav Nirmanakaya, od kojeg nema višeg poznatog, zbog njegovog velikog odricanja i žrtve za čovječanstvo.

(35) Myalba je naša zemlja, prikladno nazvana „paklom“, koja je po ezoteričkoj školi najveći pakao od svih. Ezoterijska doktrina ne poznaje drugi pakao ili mjesto kažnjavanja od ljudima naseljene planete ili zemlje. Avichi je stanje a ne mjesto.

(36) Rodio se, dakle, još jedan novi i dodatni spasitelj čovječanstva, koji će ljude dovesti do konačne nirvane, tj. kraja životnog ciklusa.

(37) Ovo je varijacija izreka koje neizbježno dolaze na kraju svake rasprave, zazivanja ili poduke. „Mir svim bićima“, ili „Blagoslov svemu što živi“ itd. itd.

.....